

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣΑΤΥΡΙΚΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ : 'Εν Ἀθήναις καὶ ταῖς ἐπαρχ. φρ. 20 — 'Εν τῷ ἔξωτ. φρ. 30.
 ΑΓΓΕΛΙΑΙ : ἀπᾶς ἡ ὁίς, λ. 40, τρεῖς ἕως ἑξᾶς λ. 20, κατὰ μῆνα λ. 15, ἔτος ἢ ἑξαμηνίαν λ. 10.

B. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

— ΓΡΑΦΕΙΟΝ, ὁδὸς Μουσῶν, Ἀριθ. 4, ἀπέναντι τῆς οἰκίας Φιλήμορος παρὰ τὴν πλατείαν τοῦ Συντάγματος. —

Η ΒΙΕΝΝΗ ΚΑΙ ΤΟ ΠΡΑΤΕΡ ΤΗΣ

Τσ! τσ! τσ! τσ! τσ! τσ!

Τὸ ἀνατολικὸν τοῦτο θαυμαστικὸν ἐπιφώνημα ἐξέρχεται τῶν χειλέων τοῦ διὰ πρώτην φοράν μεγάλας πόλεις τῆς Εὐρώπης ἐπισκεπτομένου ξένου ἐρχομένου ἐκ χωρῶν, τὰς ὁποίας ὁ Τοῦρκος καὶ ὁ χρόνος ἐμάρανε, κατέστρεψε καὶ ἐξημδένισε σχεδόν!

Ἰκεανεία ἑκτάσις πόλεων κολοσσιαῖαι οἰκίαι περιλαμβανούσαι πλείονας κατοίκους ἢ χωρία τινὰ τῆς πτωχῆς μας Ἑλλάδος· τιτάνια δημόσια κτίρια· γιγάντια μνημεῖα· πυρετώδης κανονικὴ κίνησις, πλοῦτος, πτωχεῖα, συριγμοὶ ἀτραμαξῶν, καπνοὶ, κρότοι, ὄλα τὰ καλὰ καὶ ὄλα τὰ κακὰ πλήττουσιν ἰσχυρῶς καὶ αἱ Ἀγγλικαὶ πυγμαὶ μέχρι μώλωπος τοὺς ἐκπεπληγμένους ὀφθαλμοὺς τοῦ ἀθλοῦ κατοικοῦ τῆς ναρκωμένης Ἀνατολῆς.

Ἐν τούτοις διάσχημοι ἄνδρες τῆς δαιμονίου Δύσεως, οἱ μὲν διὰ τῆς ποιητικῆς λύρας, οἱ δὲ διὰ τοῦ πεζικοῦ κλαρινέτου ἔψαλαν τὰ κάλλη τῶν χωρῶν μας· τὰ ἐπεθύμησαν! τὰ ἐζήλευσαν! Τὸ ἀτημέλητον καὶ γυμνὸν κάλλος τῆς Ἀνατολῆς τοὺς ἐσαγήνευσεν! Ἡ ὑπνοβάτις φαντασία των τοὺς μετέφερεν εἰς τὰς τερπνοτάτας αὐτὰς τῆς Ἰταλίας, εἰς τὰς μεγαλοπρεπεῖς ξηρὰς ἀκτὰς τῆς Ἑλλάδος, εἰς τὰς νοχελεῖς καὶ ἠδείας ἀκτὰς τοῦ μαγευτικοῦ Βοσπόρου. Ἐψαλαν τικομένους ἠδυπαθεῖς ὀφθαλμοὺς ὀθωμανίδων, σαλαρία καὶ φουστανέλλας πολυπτυχῆς, ῥίνας ἑλληνίδων, μελαγχροινὸν καίον δέρμα καὶ πυρπολοῦντας ὀφθαλμοὺς ἰταλίδων, ζεφύρους τερπνῶς ζωογονοῦντας, γλαυκοὺς οὐρανοὺς! Ὀνειρεύοντο! Ὀνειρεύοντο ἐπὶ ἐνὸς βράχου τῶν ἀκτῶν τῆς Μεσογείου, παρατηροῦντες τὴν μεγαλοπρεπῆ ἀρμονίαν τῆς μεση-

μερινῆς Δύσεως, τὸ κάλλος τῆς, τὸ ραδινὸν καὶ διαρκές μειδιάμα τῆς ἀκούοντες τὴν μαγευτικὴν σιωπηρὰν ὁμιλίαν τῆς διεγειρούσαν τὸν μυστηριώδη αἰσθηματικὸν κόσμον τοῦ ἀνθρώπου καὶ μεταφέρουσαν εἰς φαντασιώδη σφαῖραν ὑπάρξεως· κόπτονταν τὰ βαρῆα δεσμὰ τῆς συνειδήσεως τὰ συνδέοντα μετὰ τοῦ πραγματικοῦ κόσμου καὶ ῥίπτουσαν εἰς ἐφήμερον ἐξ ὄνειρων βίον!

Τοιαύτην τρυφερὰν ὄψιν δὲν ἔχει ἡ Φύσις τῆς Μεσογείου καὶ Βορείου Εὐρώπης· τοιαῦτα συναίσθηματα προκαλεῖ ἡ Μεσημβρία καὶ ἡ Ἀνατολή. Ἡ τύρβη, τὸ ἐλεεινὸν κλίμα, τὸ τεχνητὸν καὶ ὁ κῆρος ὠθοῦσι τὸν εὐρωπαϊὸν πρὸς μεσημβριανὴν χάριν πρόσκαιρου ἀναψυχῆς· αὐτὰ θέτουσιν εἰς κίνησιν τοὺς σπληνικοὺς Ἀγγλοὺς· αὐτὰ παράγουσι τὴν ὀστρογοθικὴν ἐκείνην μετανάστευσιν τῶν πλησίων εὐρωπαϊῶν ἐκ βορρᾶ πρὸς νότον εἰς τὰ παράλια τῆς Μεσογείου ἐν καιρῷ θέρους. Ἐὰν δὲ ἡ τρομερὰ δραστηριότης καὶ καλλαισθησία δὲν ἀντεσπάζθη τὴν ἀσχημίαν τοῦ τόπου των καὶ εἶχον τὴν μισθὴν ἀμεριμνησίαν τῶν κατοίκων τῶν μερῶν μας, τότε μόνον διὰ λύκους θὰ ἦτο κατοικήσιμος ἡ χώρα των.

Ἐὰν ἔτυχέ τις ποτε νὰ διέλθῃ διὰ Διέπτης, παραλίας πόλεως τῆς Γαλλίας, φιλοξενούσας ἐν θέρει τὰς πλουσιωτέρας οἰκογενεῖας, θὰ μειδιάσῃ διὰ τὴν αὐτάρκειαν καὶ τὸν ἐνθουσιασμόν πρὸς τὴν φύσιν τῶν δι' ἐξοχὴν ἐλθόντων ἐκεῖ.

Ἡ πόλις ὡς ἐξοχικὴ χαίρει μεγάλῃν φήμην εἰς τοὺς Παρισίους! Ὅποια δὲ τις εἶνε; Βράχοι ἐξ ἀργίλλου λευκότατοι, οὔτε ἔχνος χλόης, οὔτε δένδρα· ὁμίχλη συχνή! τὰ παράλια τῆς Ἀγγλίας, ἀπέχοντα ἐξ ἰσχυρῶν ὥρας, οὐδέποτε εἶνε δρατὰ· μόλις εἰς ἀπόστασιν δύο ὥρων ἀπὸ τοῦ ἀτμοπλοίου κατὰ τὸν λαμπρότατον καιρὸν διακρίνονται. Τοιαύτη εἶνε διηνεκῶς ἡ ἀτμοσφαῖρα!

Ἄλλ' ἡ εὐρωπαϊκὴ τέχνη ἀναπληρῶνει τὰς φυσικὰς ἐλλείψεις. Ὑπάρχουν κῆποι εἰς τὰ παράλια, λαμπρὰ ξενοδοχεῖα, ὠραῖοι περίπατοι, διασκεδάσεις παντοῦ εἶδους, εὐκολία.

Τί θά ἦσαν μερικά παράλια τῆς Ἑλλάδος, ἐσκέφθην, ἐάν εἶχονεν τὴν αὐτὴν καλλιαισθησίαν, τὴν αὐτὴν δραστηριότητα. Τοσαῦται ἐν ἀμυμήτῳ θέσει εὐρισκόμενα ἱαματικά πηγαὶ μένουσιν ὡς ἦσαν πρὸ ἀμνημονεύτων χρόνων! Ἀπορῶ πῶς τὸ κερδοσκοπικὸν σχεδὸν ἐβραϊκὸν πνεῦμα τῶν Ἑλλήνων δὲν ἐστράφη πρὸς τοιοῦτου εἶδους ἐπιχειρήσεις. Ὁ ἀσθενὴς ὅστις τολμᾷ νὰ ἐπισκεφθῇ τὰς πηγὰς ταύτας ὑπομνησκαὶ τοὺς προπάτορας Χατζήδες ὅταν μετέβαινον εἰς Ἱερουσαλὴμ δι' ἰστοφόρων καὶ ὑπέφερον παντοίους κινδύνους καὶ στερήσεις. Εἶνε πηγαὶ ρευματισμοῦ, πνευμονιῶν, διαρροϊῶν αἱ ἱαματικά αὐταὶ πηγαὶ ἢ κάλλιον ὁμοιοπαθητικά πηγαί. Τί κρίμα!

Ἄλλ' ἄς ἀφήσωμεν τὰς πηγὰς καὶ τοὺς ἀσθενεῖς καὶ ἐλθωμεν εἰς τὴν πρωτεύουσαν καὶ τοὺς ὑγιεῖς. Αἱ Ἀθῆναι θά ἐγίνοντο μία ἐκ τῶν πρωτίστων πόλεων ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐξοχὰς, καὶ κατοικήσιμος ἐν θέρει, ἐάν πολλοὶ κλάδοι σιδηροδρομικοὶ, ὧ ἀνάισθητε κάτοικε Ἀθηνῶν, συνέδεον τὰ παράλια τοῦ Φαλήρου, τοῦ κόλπου τῆς Σαλαμῖνος, τῶν πέριξ χωρίων μὲ τὴν πόλιν. Ὅποια κίνησις θά ὑπῆρχεν, ὅποια ζωὴ, ὅποια αὐξήσις πληθυσμοῦ καὶ ὅποια ἐξημέρωσις καὶ ἀνθρωπισμός!

Δέκα μόνον μέτρων σιδηρόδρομος ἤλλαξε τὴν ὄψιν τῆς πόλεως.

Ἄλλὰ τί εἶνε δυνατόν νὰ περιμείνη τις ἀπὸ ἀλευρωμένους ἐκ κόνωσης ἰχθύς!

Τέλος πάντων, ὧ ἀσχημὴ μου ἀναγνώστρια, μετὰ τοσαύτην πορείαν τοῦ ταχυδρόμου καλάμου μου, θά προβλέπεις ἤδη ὅτι θά πλησιάσῃ καὶ εἰς τὴν Βιέννην, ὅποθεν σὲ ὑπεσχέθη ὅτι θά σὲ γράψῃ. Μάλιστα. Ἐφθασεν, καὶ πρὶν ἢ ἀναπυθῆ οὔτε ἐν λεπτῶν, χάριν σοῦ καθίζει ἀμέσως παρὰ τὴν τράπεζαν καὶ σὲ γράφει:

Ἡ Βιέννη εἶνε ἡ πρώτη ἐκ τῶν δευτερευουσῶν πόλεων τῆς Εὐρώπης, οἱ κάτοικοί τῆς συνίστανται ἐκ τόσων ἐθνολογικῶν στοιχείων, ὅσα βλέμματα ἐπέσυρες μέχρι τοῦδε, ἐάν εἶσαι ὠραία, καὶ ὅσα δὲν ἐπέσυρες, ἐάν εἶσαι ἀσχημη. Ὅλα τὰ αἵματα ρέουν εἰς τὰς Δουναβεῖους φλέβας τοῦ Βιενναίου ἢ ἐν γένει τοῦ Αὐστριακοῦ. Ἐάν σὲ χαιρετίσῃ τις καθ' ὁδὸν, γινώριζε ὅτι ἡ ὑψωθεῖσα πρὸς τὸν πῖλον χεῖρ εἶνε Γερμανικὴ, ἐνῶ ἡ ἄλλη ἢ κρατοῦσα τὴν ράβδον εἶνε Οὐγγρικὴ ἢ καμφθεῖσα σπονδυλικὴ στήλη εἶνε Βοσμηκὴ, ἐνῶ ὁ δεξιὸς ποῦς εἶνε Δαλματικὸς, ὁ ἀριστερὸς Πολωνικὸς· τὸ ἥμισυ μυστάκιον ἀνήκει εἰς τέσσαρας διασταυρωθείσας ἐθνικότητας, τὸ ἄλλο ἥμισυ εἰς ἄλλας τόσας καὶ οὕτω καθεξῆς. Ὅλας τὰς γλώσσας ἀκούεις καὶ ὅλας τὰς φυσιογνωμίας βλέπεις.

Ἡ πόλις πρὸ δέκα ἐτῶν ἦτο ἀθλία, διότι φαίνεται ὅτι δὲν ἐπερίσσευε χρῆμα πρὸς καλλωπισμὸν τῆς πόλεως, ἀλλὰ τὰ ἐχώνευεν ὅλα ὁ στρουθοκαμήλιος στόμαχος τοῦ αὐτοκρατορικοῦ οἴκου καὶ τῆς ἀριστοκρατίας· ἀκόμη μάλιστα δὲν ἐτελείωσαν ἐντελῶς τὰ ὠραία δημόσια κτίρια, οἷον τὸ Δημαρχεῖον, τὰ δύο μεγάλα μουσεῖα, τὸ Βουλευτήριον τὸ νέον (τοῦ παλαιοῦ ὑπενθυμίζοντος τὸ Ἑλληνικὸν ἐν εἰδει σταύλου βουλευτήριον, ὅπερ ἀδίκως τὸ ἀντικατέστησαν διὰ τοῦ νέου), τὸ Δημαρχεῖον καὶ τὸ ὠραῖον Πανεπιστήμιον. Ἐδῶ ἄς υοὶ ἐπιτραπῆ νὰ σημειώσω ὅτι οἱ Αὐστριακοὶ πρὶν ἢ κτίσουν μεγαλοπρεπῆ κτίρια τῆς παιδείας ἢ τὰ ἄλλα δημόσια, εἶχον τὰ ἀθλιότερα τῆς οἰκουμένης, ἀλλὰ πρὸς ἀντιστάθμισιν ἐφρόντισαν νὰ κτίσουν μεγαλοπρεπεῖς ἀνθρώπους πρῶτον. Εἰς ἡμᾶς συνέβη ἀκριβῶς τὸ ἐναντίον. Ἐκαίαν Βουλευτήριον χωρὶς νὰ ὑπάρχουν Βουλευταί, ἐν τῇ ἀληθείᾳ σημασίᾳ τῆς λέξεως. Ἐκαίαν Δημαρχεῖον χωρὶς νὰ φανῇ ποῦ Δημαρχος. Ἡ ὠραία μας Ἀκαδημία περιμένει εἰς μάτην ἐραστάς. Ἐστο-

λίθη, ἐχρυσώθη, ἀλλ' οὐδεὶς παρουσιάζεται τοῦτο ὅμως εἶνε ἀρκετὰ ἐνθαρρυντικόν. Τὸ κτίριον τῆς Ἀκαδημίας μας μὲ ὑπενθυμίζει ἓνα ἐν Γαλλίᾳ κομματάρχην χωρῖον, ἀντιπολιτευόμενον σφόδρα τὸν δήμαρχον τοῦ χωρίου του, καὶ προκαλέσαντα μίαν συνάθροισιν (meeting) τῶν συγχωριτῶν, καθ' ἣν μεταξὺ ἄλλων εἶπεν ἀπὸ τοῦ ὕψος τῆς ρητορικῆς του: «Φαντασθῆτε, Κύριοι, τί Δημαρχον ἔχομεν! οὐδεμίαν γέφυραν ἔχομεν εἰς τὸ χωρίον μας ἀφ' ὅτου δημαρχεῖται· δὲν κτίζει τοῦλάχιστον χάριν τῆς συγχωνοῦσας μίαν γέφυραν; ἡμεῖς ἀκολούθως φροντίζομεν περὶ ποταμοῦ...»

Ὅλα αὐτὰ τὰ ὠραία κτίρια κείνται ἐπὶ τοῦ Ring, ἀρχομένου ἀπὸ τῆς οἰκίας ἐνθα κατοικῶ καὶ λήγοντος εἰς τὸ Πράτερ. Τὸ Ring, ὅπερ σημαίνει Δακτύλιον ἢ κύκλον, εἶνε πρῶντι ὠραῖον καὶ περιβάλλει τὴν ἀρχαίαν πόλιν τῆς Βιέννης ἢ Ἐσωτερικὴν καλουμένην πόλιν ἐν εἰδει ζωστήρος. Εἶνε ὡς κύριος ποταμὸς εἰς ὃν εἰσβάλλουσι εἰς τὰ διάφορα μέρη τῆς διαδρομῆς του τὰ ἐκ τῶν ὀκτῶ λοιπῶν Πραστειῶν ἐρχόμενα Τράμβαῦ μετὰ τῶν κοντουκτόρων του· ἀλλὰ δυστυχῶς ἡ Βιέννη εἰς ἓνα ξέρον δὲν ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ μετὰ φιλαρεσκείας εἰ μὴ μόνον τὸν Δακτύλιόν τῆς· τὰ λοιπὰ μέρη τῆς εἶνε μᾶλλον ἀσχημα καὶ ἀθλία.

Οὐχ ἦττον ἔχει μεγάλην ἀξίαν ὁ Δακτύλιος οὗτος, διότι τὸν στολίζουσι τόσοι πολύτιμοι λίθοι τοὺς ὁποίους ἀποτελοῦσι τὰ ὠραία δημόσια οἰκοδομήματα καὶ αἱ καλλίτεροι οἰκίαι.

Ὅλη λοιπὸν ἡ πόλις διαιρεῖται εἰς ἐννέα μεγάλα τμήματα, ἐξ ὧν τὰ ὀκτῶ φαίνεται ὅτι ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν ἐσχηματίσθησαν.

Σὲ ζήτη ὑπερῶν, ἐάν σὲ συνεκίνησα διὰ τῶν σπουδαίων τούτων περιγραφικῶν λεπτομερειῶν τῆς πόλεως.

Μεταβαίνω εἰς τὰ ἦττον συγκινητικά.

Ἐκάστη πόλις ὅταν γείνη ὑπὲρ τὸ δέον μεγάλη βεβαίως προκαλεῖ τὸν θαυμασμὸν τοῦ ἀνθρώπου. Ἐνεχεῖ ἐν ἑαυτῇ τὸ ἀθροισμα τῶν δυνάμεων καὶ τῆς ἐνεργείας ὄλων τῶν κατοικῶν· προσελκύει τὸν ξένον καὶ τοὺς incognito βασιλεῖς· γεννᾷ κοκότες· παράγει τὴν διάνοιαν καὶ τὴν τέχνην· τὸν ἐξευγενισμὸν καὶ τὴν ἀποκτήνωσιν· τὴν κίνησιν, τὸν πλοῦτον, τὴν εὐδαιμονίαν καὶ τὰς ἀπολαύσεις, τὴν πληξίν καὶ τὴν ἀθλιότητα, τὴν πτωχείαν, τὴν νόσον, καὶ τὴν ἀλληλογραφίαν μου. Τὸ καλὸν βαδίζει ἐκ παραλλήλου μὲ τὸ κακὸν! ὅποιοι τῶντι φοβερὸς νόμος τῆς προόδου τοῦ ἀνθρώπου!!

Εἰς τὰς μεγάλας πόλεις εὐρίσκεται τις ὡς ἐν εἰρκῇ μεγάλῃς περιφερείας· τὰ πελώρια κτίρια μόνον τεμάχια τῆς πόλεως ὑπάρχει· ἐάν θελήσῃ τις νὰ ἀναπνεύσῃ ὀλίγον ἀέρα, πρέπει νὰ κάμῃ ἐλόκληρον ταξείδιον· ἐνῶ εἰς τὰς μικρὰς πόλεις, ὡς αἱ Ἀθῆναι π. χ. ἐντὸς πέντε λεπτῶν εὐρίσκεται τις ἐκτὸς τῆς πόλεως· εἰς τὸ κέντρον τοῦ περιπάτου. Τί πλεονέκτημα εἶνε τοῦτο, μόνον ὁ εἰς τὰς μεγάλας πόλεις ζήσας τὸ ἐννοεῖ. Ἐκεῖνοι δὲ αἱ φοβεραὶ οἰκίαι μὲ μίαν σπειροειδῆ κλίμακα καὶ μὲ πέντε ἕως ἐπτὰ πατώματα εἶνε κατοικήσιμοι μόνον διὰ γίγαντας. Εἰς τὸ ἀνώτατον πάτωμα διὰ ν' ἀναβῆ τις πρέπει νὰ συμπαραλάβῃ ἐνὸς μινὸς τοῦλάχιστον ζωοτροφίας.

Οὐδεμία αὐτῇ ὑπάρχει· ὅλα τὰ πρωῖνὰ ξεσκονίσματα τῶν ταπήτων, σινδονίων, μισοφορίων καὶ κουρελιῶν γίνονται ἀπὸ τοῦ παραθύρου· τί εἶδους προϊόντα δὲν δέχονται τὰ ἐνδύματα καὶ οἱ πνεύμονες τοῦ διαβάτου· εὐσυνειδητότεροι οἰκοκυραὶ καὶ ὑπηρετρίαι ἐσκονίζουσι εἰς τὴν σπειροειδῆ κλίμακα· ἐάν δὲ τότε τύχῃ τις νὰ ἀνέρχεται ἢ νὰ κατέρχεται τὴν κλίμακα ἐντὸς δύο λεπτῶν κινδυνεύει νὰ ἀποκτήσῃ μίαν γυναικείαν κόμην ἐκ τῶν ἐκτιναχθεῖσων τριχῶν, ἢ τοῦλά-

χιστον ὡς ἐκ τῆς κόνεως νὰ ὁμοιάσῃ ἓνα περιπατητὴν τῶν Πατησίων. Ἐκατὸν ἄνθρωποι καὶ πλέον κατοικοῦσι τὴν αὐτὴν οἰκίαν, ἀλλ' ἐπὶ 100 ἔτη δὲν θὰ γνωρίσῃς τοὺς συγκατοίκους σου.

Ἡ πάλῃ τῆς ὑπάρξεως εἶνε ἀγρία εἰς τὰς μεγάλας πόλεις· εἶδον γυναῖκας κτίστας, τσουσίνας, ἐργαζομένας μετὰ τῶν ἀνδρῶν ἐντὸς ἀσβέστου, χρώματος, λάσπης, πετρῶν· νέα κόρη 15 ἔτη ἀκόμη, πεπροικισμένη οὐχὶ εἰς χρήματα, ἀλλ' εἰς ὑγείαν καὶ κάλλος, ῥακένδυτος φέρουσα ἐπὶ τῶν ὤμων πλίνθους ἢ ἀσβεστον τυραννιέται ἀνερχομένη μέχρι τῆς ὀροφῆς τῆς κτιζομένης οἰκίας· αἱ χεῖρες τῆς ἤδη ἐτυλώθησαν καὶ ἔλαθον ὄψιν σχεδὸν ὀστράκου· εἶδον γραῖας εἰς τοιαύτην ἡλικίαν, καθ' ἣν ἡ μόνη ἐργασία ἔπρεπε νὰ ἦναι ἡ ἀνάπαυσις, νὰ ἐργάζωνται μετὰ τῶν ἀνδρῶν ἐν καιρῷ χειμῶνος, μὲ ἀγρίως συρίττοντα βορρᾶν, ἐντὸς τῆς ὑγρασίας· ἔστρεμον, μόλις ὑπεβαστάζοντο ὑπὸ τῶν σκελετωδῶν κνημῶν, συνερρικνώθησαν πλέον ὡς ἀπεξηραμένος οὐτάπους ἐκ τῶν στερήσεων καὶ τῆς κακουχίας· ἐργάζοντο πρὸς οἰκοδομὴν οἰκίας τίς οἶδε τίνος πλουσίου καὶ τίνος πλούτου ἀτίμως ἀποκτηθέντος· ἀπέναντι 12 ὥρων ἐργασίας λαμβάνουν 11]2 φράγκον, τὴν ἀξίαν δηλαδὴ ἐνὸς σιγάρου τῆς ἀθάνας, τὸ ὅποιον εἰς ἑκατομμυριοῦχος ἢ μᾶλλον ἑκατομμυριόγχιερ καπνίζει πρὸς τέρψιν του! Γυναῖκες ἔκτισαν τὴν οἰκίαν καὶ τίς οἶδε ποία γυνὴ θὰ τὴν κρημνίσῃ ἴσως ἐντὸς ἐνὸς λεπτοῦ! Τελειώνει ἡ οἰκία καὶ μεταβαίνει ὁ πλούσιος εἰς τὴν πολυτελῆ αἴθουσαν τῆς οἰκίας του· ἡ δὲ γραῖα εἰς τὴν πολυτελῆ αἴθουσαν τοῦ Ἀνατομείου!

Αὐτὸ ὀνομάζεται ἀνθρωπάτης ! !

Ποῦ εὐρέθησαν καὶ πῶς, τόσαι γυναῖκες νέαι ἢ γραῖαι ἀγωνιζόμεναι νὰ ζήσωσι μόναι των ; εἶνε ἀξίον ἀπορίας. Μετ' ἀπιστεῦτου ὀμότητος ἐγκαταλείπονται καὶ ὑπὸ τῶν πλησιεστέρων συγγενῶν εἰς τὴν κοιλίστραν τῆς ὑπὲρ τῆς ὑπάρξεως πάλης· οὐδεὶς στρέφει τὸ βλέμμα διὰ νὰ ἴδῃ τὴν ἐκθασιν τῆς φοβερᾶς τυτῆς πάλης ! *vive qui peut !* ἰδοὺ τὸ σύνθημα !

Ἐνοικιάζει φερ' εἰπεῖν μία γυνὴ δύο ἢ τρία δωμάτια· ἡ ἴδια μένει ἐν τῷ μικρῷ μαγειρείῳ· ἐκεῖ εἶνε ὁ κοιτῶν τῆς, τὸ πλυτήριο, τὸ μαγειρεῖον, τὸ δωμάτιον τῆς ἐπισκέψεως, ὁ τύπος τῆς βαθμιαίας αὐτοκτονίας· ὁ ἀπὸ ἐκεῖ συνίσταται ἐκ τοῦ ἀθροίσματος ὄλων τῶν βρωμῶν τῶν ἄλλων μαγειρείων καὶ ἀποπάτων τῆς οἰκίας· ἡ τροφή τῆς εἶναι σχεδὸν διὰ περματικὸν σκοπὸν προτιθέμενον τὸν βαθμὸν τῆς ἀντιστάσεως τοῦ ὀργανισμοῦ εἰς τὴν αἰτίαν.

Ἐπὶ τοιαύτας συνθήκας ὑγιεινὰς ἐνοσεῖται οἰκοθεν ποίου εἶδους τάσεις καὶ χαρακτῆρες γεννῶνται εἰς τοιαῦτα δυστυχῆ ὄντα· ἡ κλοπή, ἡ ἀτιμία, ἡ πλεονεξία, ἡ ἀπάτη, καὶ ἡ ἀποκτῆνωσις εἶνε τὰ ὠραῖα προσόντα τῆς τοιαύτης τάξεως τοῦ λαοῦ.

Ἡ πλέον εὐτυχῆς γυνὴ ἐν γένει εἶνε ἡ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Τουρκίας, καὶ ὁ πλέον ἱππότης ἀνὴρ πρὸς αὐτὴν εἶνε ὁ κάτοικος τῶν χωρῶν τούτων.

Μὴ λαβὼν τὴν τιμὴν νὰ κοιμηθῶ εἰς τὰ ἀνώτερα στρώματα τῆς Βιενναίας κοινωνίας, πολυθέληγτρος μου ἀναγνώστρια, δὲν θὰ δυνήθω νὰ σὲ εἶπω τὰς ἐντυπώσεις μου περὶ τῶν προσώπων τὰ ὅποια ἀναπαύονται ἐκεῖ, καὶ ἰδίως περὶ τῶν ὁμοφύλων σου αἵτινες πλείοτερον ἴσως θὰ σὲ ἐνδιαφέρουν. Τὰ κατώτερα ὅμως τὰ γνωρίζω· εἶνε σκληρὰ καὶ ἄθλια.

Αὐτὰ ἔχουσιν ὁ πολιτισμὸς καὶ αἱ μεγάλαι πόλεις· ὁ βίος ἐν αὐταῖς ὁμοιάζει τὰς γιγαντιαίας νεωτέρας μάχας τῆς ἐποχῆς μας, καθ' ἣς πληγόνονται καὶ πίπτουσιν ἅπειρα θύματα, ἀλλ' ἐν τούτοις οἱ ἐπιζῶντες νικητὰι βαδίζουσι ταχέως

πρὸς τὰ πρόσω. Καὶ ποῦ ; πρὸς τίνα σκοπὸν ; Πούποτε· καὶ δι' οὐδένα.

Ἐοθετικώτερος νοῦς εἶναι ὁ τῶν ζώων· ὁ ἀνθρώπινος εἶνε ὁ διεγερθεὶς νοῦς αὐτοῦ. Ὁ ἄνθρωπος εἶνε ζῶον παραφρονήσαν !

Ἐν τῷ ἐγωϊσμῷ μου, ὅστις εἶνε μία κοινὴ γελοία εἰς ὄλους ἰδιότης, ἀγαθὴ μου ἀναγνώστρια καὶ γελοῖε ἐπικριτὰ ἀναγνώστα, φρονῶ ὅτι ὁ ὀρισμὸς οὗτος εἶνε ἀνώτερος ὄλων τῶν μέχρι τοῦδε ῥηθέντων. Ἰδὲ ἐμέ· ἴδετε καὶ τὸν ἑαυτὸν σας καὶ ὄλους !

Εἴμεθα γελοῖοι· ὄλοι ἀπαισιῶς κωμικοὶ ἐν τῷ βίῳ μας !

Ἐν ταῦτοις ἄς περιορισθῶμεν εἰς τὸ εἶνε· ἄς σὲ παρουσιάσω μερικοὺς ὁμοίους σου ἀνθρώπους.

Τί εἶνε ὁ Βιενναῖος ; καὶ τί ἡ Βιενναία ;

Ἐο Βιενναῖος εἶνε μία πίπα χωρητικότητος ἐνὸς καπνοπωλείου· ἐν σαλάμῃ μεγέθους βόα καὶ ἐν ποτήριον ζύθου χωρητικότητος τῆς δεξαμενῆς τῶν Ἀθηνῶν· ἐργάζεται πολὺ κερδίζει ὀλίγα· τρώγει ὅσον ἐν τέταρτον Ἀγγλοῦ καπνίζει ὡς ἀθιγγανικὴ ἐστία· πίνει ὡς βιενναῖος· συγγάζει εἰς τὰ θέατρα· πηγαίνει εἰς τὰς ἐξοχὰς· ἀφαιρεῖ τὸ σουρτουκό σου διὰ τὸν Παρᾶν καὶ πηγαίνει εἰς τὸ Πράτερ· ὁμιλεῖ τὴν γερμανικὴν χωρὶς νὰ δύναιμι νὰ τὸν ἐννοῶ· τέλος εἶναι κάτοικος Βιέννης.

Ἡ Βιενναία εἶνε ἐν γένει ὠραία γυνὴ· ἐὰν γίνω Πάρις πρὸς στιγμὴν, τὸ μῆλον τῆς ἔριδος· θὰ τὸ δώσω εἰς τὴν Ἀγγλιίδα· τὸ ἀγγλάδιον ὅμως εἰς τὴν Βιενναίαν. Ἐὰν δὲ ἐπεκτείνωμεν τὸν κύκλον τῶν ὀπωρικῶν ὡς συμβόλων τῆς ὠραιότητος, ὡς κατὰ τὴν μυθολογικὴν ἐποχὴν, καὶ θελήσωμεν νὰ ἐξακολουθήσωμεν τὴν διανομὴν κατὰ ἱεραρχικὴν τάξιν εἰς τὰς ὠραιότητας τῶν ἄλλων ἐθνικοτήτων, τότε εἰς τὴν Ἑλληνίδα δυστυχῶς θὰ δώσω τὸ ἀγγούριον τῆς ἔριδος.

Καὶ τί νὰ τὴν κάμωμεν ἂν εἶνε ὠραία ; ὅ,τι εἶνε, εἶνε διὰ τὸν ἑαυτὸν τῆς.

Ἐτυχές ποτε νὰ εὐρεθῆς εἰς τὴν τύρβην μεγάλης πόλεως ; Ὅχι. Ἐπὶ ῥίγους θὰ καταληφθῆς ὅταν εὐρεθῆς ἐν τῷ μέσῳ μηρμυκιάς ἀνθρώπων· πρὸ πάντων δὲ ὅταν ἡ Φύσις δὲν ἀποστραφῇ τὸ κενὸν τοῦ βαλαντιῦ καὶ ἐράπτονται τὰ τοιχώματα τοῦ μαθηματικῶς εἰς ὅλα τὰ σημεῖα ὑπὸ τῆς ἐξωθεν ἀτμοσφαιρικῆς πιέσεως. Παρέρχονται, καὶ παρέρχονται πλησίον σου ἄγνωστα πρόσωπα, τὰ ὅποια πρώτην καὶ τελευταίαν φορὰν τὰ βλέπεις. Ἀλλοίμονον ἂν δυστυχῆσῃς ! ἡ μόνη συνδρομὴ ἐκ μέρους τῶν ὁμοίων σου θὰ εἶνε ἡ μαρμαρίνος ἀδιαφορία. Ἐν τούτοις αἱ μεγάλαι πόλεις ὁμοιάζουν ἀπεράντους ἐρήμους, ὅπου εἶνε τις μόνος ἀνευ φίλων, ἀνευ γνωστῶν. Διέρχεσαι ἐν συνοδείᾳ τοῦ ἑαυτοῦ σου ἀτελευτήτους ὁδοῦς, εἰσέρχεσαι εἰς κήπους ὠραίους, εἰς ζυθοπωλεῖα, κονσέρτα, εἰς θέατρα, ἀφωνος, βωδὸς, ὁμιλεῖς μὲ τὸν ἑαυτὸν σου, εἰς σὲ ἐκφράζεις τὰς ἐντυπώσεις σου· λησμονεῖσαι.

Ἐγνώρισε φίλον ἢ φίλην ; τότε ἡ ἔρημος αὐτὴ μεταβάλλεται ὡς εἰς φαντασμαγορικὰ θεάματα, εἰς ὄασιν· καὶ τότε αἰσθάνεσαι ὅλην τὴν εὐχαρίστησιν καμῆλας, ἥτις μετὰ πολυήμερους πορείας εἰς τὰς ἐρήμους ἐπὶ τῆς ἄμμου φθάνει τέλος εἰς ὄασιν.

Αἱ δυστυχίαι τὰς ὁποίας συνεπάγεται ὁ πολιτισμὸς καὶ ἡ συγκέντρωσις τοῦ πληθυσμοῦ εἰς μίαν μεγάλην πόλιν ἀντισταθμίζονται ὅμως ὑπὸ τῶν μέσων τῆς ἀπολαύσεως, τὰ ὅποια παρέχει τὸ ἀθροῖσμα τῶν δυνάμεων τοῦ πλήθους, καὶ ἡ συνειδήσις καὶ ὁ σεβασμὸς ἀπέναντι τῶν πολιτῶν τῶν Ἀρχῶν ἐκτελουσῶν κατὰ γράμμα τὰ καθήκοντά των.

Ἐψιστος βαθμὸς ἀναισθησίας καὶ βαρβαρότητος ἀρχόντων καὶ ἀρχομένων εἶνε, ὅταν ἀμφότεροι ἀδιαφοροῦσι περὶ τῶν ἀ-

παραιτήτων συνθηκῶν τῆν υγιείας καὶ τῶν μέσων τῆς ἀναφυ-
χῆς μιᾶς πόλεως. Ὄταν εἰς τὸν κεντρικὸν περίπατον ὑπάρ-
χουν βρώμαι καὶ μέχρι γονάτων κόνις καὶ ἀναπνέωσιν οἱ περι-
πατοῦντες μεθ' ὅλης τῆς ἀπαθείας νέφη κονιορτοῦ χωρὶς νὰ
διαμαρτύρωνται, τότε δύναται τις μετὰ θετικότητος νὰ σχη-
ματίσῃ ἀκριβῆ ἰδέαν τοῦ βαθμοῦ τῆς ἀναπτύξεως καὶ τοῦ
ἀνθρωπισμοῦ τῶν κατοίκων τῆς πόλεως ἐκείνης.

Εἰς ὅλας τὰς εὐρωπαϊκὰς πόλεις ἐργάζονται χιλιάδες ἀν-
θρώπων πρὸς καθαρισμόν τῶν ὁδῶν, αἱ ὁποῖαι ἂν καὶ εἶνε
ἐστρωμέναι μετὰ τετραγώνους λίθους εἰς τρόπον ὥστε τὸ πά-
χος τοῦ τυχόν συσσωρευθησομένου κονιορτοῦ θὰ ἔχη τὸ πολὺ
πάχος ἐνὸς πρὸ ἐτῶν παυθέντος εἰρηνοδίκου τῆς Ἀκαρνάνιας,
ἐν τούτοις τὸ σάρωθρον καὶ τὸ πότισμα, καὶ ἐν καιρῷ βροχῆς
ἀκόμη, δὲν λείπει ἢ καθαριότης δύναται νὰ ἀμιλλᾶται πρὸς
τὴν καθαριότητα Ἰδραϊῖσας, ἧτις πεντάκις τῆς ἡμέρας ἀσ-
πρίζει τὴν οἰκίαν τῆς.

Ὅταν ἕνεκα τοῦ καιροῦ ἐμποδισθῇ ὁ Βιενναῖος λαὸς νὰ με-
ταβῇ εἰς τὰς περιφήμους ἐξοχὰς τῆς πόλεως, τότε ὅλη ἡ εὐ-
θυμία διαχέεται ἐντὸς αὐτῆς. Πλῆθος αἰθουσῶν ὑπάρχει, ἐνθα
παίζουν αἱ καλλίτεραι ὀρχήστραι ἢ στρατιωτικαὶ μουσικαὶ·
ὁ περισσότερο μουσοτραφῆς λαὸς εἶναι ὁ Βιενναῖος. Καταρ-
ράνται ζῦθου ἀπορροφῶνται εἰς τὰ ζυθοπωλεῖα ἐν μέσῳ γε-
νηκῆς εὐθυμίας οἰκογενειῶν, νέων καὶ γερόντων· ἄλλο μέρος
πλήθους πλημμυρεῖ τοὺς διαφόρους κήπους, ἐνθα πάλιν παι-
ζουν αἱ μουσικαὶ. Εἰς τινα ξενοδοχεῖα μετὰ μεγάλας αἰθούσας
ἡ αὐλὴν ἐν ὥρᾳ γεύματος παίζει ἡ μουσικὴ· αἱ ὁδοὶ γέμουσι
περιπατούντων· τὰ πάντα φαίνονται ὑπὸ τὴν καλὴν τῶν ὄψιν.

Σ. Σ. Τοῦ ὠραίου αὐτοῦ ἄρθρου τοῦ ἐν Βιέννῃ ἀνταπο-
κριτοῦ μας ἐπιτετα θελκτικωτάτη συνέχεια.

ΒΟΥΛΗ

Τετάρτη — 14 Δεκεμβρίου.

Τριῶν βουλευτῶν αἱ λεκτικαὶ δεινότητες τίθενται εἰς ἐνέρ-
γειαν διὰ νὰ εἰπωσιν εἰς τὴν βουλὴν ὅτι πρέπει νὰ μεριμνήσῃ
διὰ τὴν οἰκογένειαν ἀνωτέρου δικαστικοῦ λειτουργοῦ ἐκ τῶν
ἀρίστων, πρὸ ὀλίγου ἀποθανόντος. Τοῦ τρίτου μάλιστα τῶν
ἀγορητῶν, ὅστις εἶναι ὁ Στεφανίδης, ἡ ὀμιλία ἔχει χροιάν
καὶ μῆκος ἐπικηδείου λόγου, ἀποτελοῦσα παράδοξόν τι κρᾶμα
ἐλεγειακῆς ἐπισημότητος ἀφ' ἐνός, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἀτιμελή-
του λέξεως καὶ βοῆς καὶ κινήματων ἀγρίου λεμβούχου.

Ἄλλ' ἡ μονὰς τοῦ κ. Δουζίνα, σχηματίζουσα τὴν ἀντιπο-
λίτευσιν κατὰ τῆς ἀνωτέρω συμπολιτεύσεως τῶν τριῶν, ἀ-
παντᾷ εὐφρῶς ὅτι ἂν λάβωσιν ὑπ' ὄψιν τοὺς ὀμιλήσαντας, ὁ
μακαρίτης ἦτο τύπος καὶ ὑπογραμμὸς δικαστικῆς ἀξίας καὶ
τιμιότητος· ἀλλ' οἱ κύριοι βουλευταὶ λησμονοῦσιν ὅτι ζητοῦ-
σιν ὑπὲρ αὐτοῦ παραβίασιν τοῦ νόμου· ἐκεῖνος δὲ τῶν νό-
μων πιστὸς λειτουργός, ἂν ἠδύνατο νὰ τοὺς ἀκούσῃ, ἤθελε
τὰς ἀποδοκιμάσει. Δὲν ἤλθομεν νὰ συζητήσωμεν περὶ ἀτό-
μων, ἀλλὰ περὶ τοῦ λαοῦ· διότι τότε μεταβαλλόμεθα εἰς
οἰκογενειακὸν συμβούλιον.

Φρονοῦμεν ὅτι ὁ τελευταῖος αὐτὸς ἐξευτελισμὸς τὸν ὁποῖον
φοβεῖται ὁ βουλευτὴς Πόρου εἶναι ἢ μᾶλλον ἀδιόρατος κηλὶς
ἐπὶ τοῦ καταστίκτου μετώπου τῆς Βουλῆς τοῦ.

Εἰς μάτην ὁ πρωθυπουργὸς ἐγειρόμενος διαμαρτύρεται
θερμῶς κατὰ τοῦ κ. Μαυρομιχάλη, καταχρωμένου τοῦ δι-
καιώματος τῆς ἐπερωτήσεως, καὶ ἀναπτύσσοντας αὐτὴν ἐν οὐ
δέοντι, καὶ παρακωλύοντας τὴν συζήτησιν ἐπὶ τῆς ἡμερη-

ΟΙ ΕΜΠΟΡΟΙ ΤΩΝ ΕΘΝΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

(Συνέχεια ἴδε ἀριθ. 390)

— Νὰ εἶναι νέα, ὠραία, τρυφερά, πλήρης θελήτρων, νὰ
εἶναι ὅλη χαρὰ καὶ δρόσος, ὅλη δρόσος καὶ ἐλπίς. Καὶ νὰ
γείνη θῦμα ἔρωτος!

Ἡ Ἀγάπη ἐταπεινῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἐστενοχωρεῖτο.
Οἱ λόγοι οὗτοι τὴν κατεβασάνιζον.

Ἡ δὲ Βενετὴ προσήλου ὑπόυλος τὸ βλέμμα ἐπὶ τοῦ προ-
σώπου τῆς καὶ ἐφαίνετο εὐχαριστημένη ἐκ τῶν ἀνακαλύψεων,
ἃς ἐξετέλει διὰ τῆς τακτικῆς ταύτης.

— Ὅθμα ἔρωτος! καὶ νὰ ἀναγκασθῇ νὰ γείνη μοναχὴ!
Πόσαι ἄρα θὰ ὑπάρχουν τοιαῦτα! Καὶ πόσα βάσανα ἐνδό-
μυχα καὶ πάθη καὶ πόσας ἐπιθυμίας καὶ μαρτύρια θὰ σκε-
πάζουν τὰ βάσα! Ὁ διάβολος μόνος δύναται νὰ εἰξεύρῃ τί
εἰμπορεῖ νὰ ὑπάρχῃ εἰς τὴν συνείδησιν μιᾶς κόρης ἢ γυναίκος.
Καὶ μάλιστα γυναικός. Ἡ κόρη δύναται νὰ σφάλῃ ἀπὸ
ἐλαφρότητα καὶ ν' ἀποφασίσῃ νὰ γείνη καλογραῖα! Ἄλλ' ἢ

γυνή; γυνὴ ὑπανδρευμένη; Ποῖος εἰξεύρει ποῖον μέγα πάθος
τὴν ἀπεπλάνησε, καὶ ποῖα σκληρὰ ἀνάγκη τὴν ὠδήγησεν εἰς
τὸ μοναστήριον;

— Πρὸς τί μοι τὰ λέγετε αὐτὰ, κυρία; εἶπεν ἀδῆμονοῦ-
σα ἡ Ἀγάπη.

— Ναι· ἐπανελάβεν ἡ Καικιλία μὴ ἀπαντῶσα εἰς τὴν ἐ-
ρώτησιν αὐτῆς. Ὑπάρχουσι πολλὰ τοιαῦτα μυστήρια. Πόσον
ἐπεθύμουν νὰ εἶχον τὸ πνεῦμα τοῦ Πύθωνος, περὶ οὗ λέγει ἡ
ἁγία Γραφή, διὰ νὰ δύναμαι ν' ἀναγινώσκω εἰς τὰς καρδίας
τῶν ἀνθρώπων. Ἐξ ὅλων τῶν ἐπαγγελμάτων, ἄλλο δὲν ἐζή-
λευσα, εἰμὴ τὸ τῆς ἐξομολογητριάς. Ἀλλὰ δυστυχῶς παρε-
γνωρίσθη, καὶ δὲν ἀπεφάσισεν ἡ Ἐκκλησία νὰ τὸ δεχθῇ ὡς
δόγμα. Τότε εὐχαρίστως ἠδυνάμην νὰ γείνω μοναχὴ. Τί ἄλλο
καλλίτερον δύναται νὰ ἐπιθυμήσῃ τις, εἰμὴ τὸ νὰ ἀναγινώσκῃ
εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων; Καὶ μάλιστα μετὰ τὸ μέσον
τοῦτο, δύναται νὰ κάμῃ τις ὁπαδοὺς ὅλους τοὺς εὐλαθεῖς.
Καὶ θὰ κηρυχθῇ ἁγία, ζῶσα. Σᾶς ἐξομολογήθη ποτὲ καμμίαν
νεκρὰ μοναχὴ, κυρία;

— Ὅχι, κυρία.

— Τί κρίμα! Εἶναι ὠραία διασκέδασις. Καὶ μάλιστα ἂν
ἡ ἐξομολογουμένη εἶναι ἀφελὴς καὶ ὁμολογῇ ὅλα τὰ σφάλ-
ματά τῆς, ἢ ὅσα φαντάζεται ὡς τοιαῦτα. Ὑπάρχουν γυναι-
κες, αἵτινες ἔχουν τὴν ψυχὴν καὶ τὴν καρδίαν εἰς τὴν ἄραν
τῆς γλώσσης. Ἀλλὰ τοῦτο εἶναι παραπολὺ σπάνιον. Ἐν γέ-
νει αἱ γυναῖκες ἔχουν τὴν γλῶσσαν μόνον διὰ νὰ κτυπῶσι τὸν